Schriftelijke reactie fruitteeltsector op notitie gewasbeschermingsmiddelen, grondgebruik en teelt ondersteunende voorzieningen Commissie vergadering 11-11-2025 Gemeente Bernheze.

De Nederlandse fruittelers herkennen de maatschappelijke opgave om te komen tot een gezonde leefomgeving en een toekomstbestendige landbouw. Wij waarderen dat de gemeente Bernheze dit gesprek zorgvuldig voert en ruimte ziet voor gebiedsgerichte keuzes. Wij onderschrijven het belang van schoon water, gezonde bodems en een veilige leefomgeving voor inwoners én voor agrarische ondernemers zelf.

Fruittelers en andere agrarisch ondernemers zorgen voor een vitaal platteland, een mooi landschap, sponsor van lokale evenementen, werkgelegenheid en dat al vaak meerdere generaties.

Tegelijkertijd benadrukken wij dat de fruitteeltsector de afgelopen jaren grote stappen heeft gezet in verduurzaming en risicoreductie.

- Sterke reductie van drift en emissies inclusief verplichte driftreducerende spuittechnieken, teeltvrije zones en toepassing van sensor- en precisietechnologie.
- Aanzienlijke vermindering in middelengebruik, toename van biologische en groene middelen en versterking van geïntegreerde gewasbescherming (IPM).
- Vergaande borging via certificering, waaronder GlobalGAP, On the way to PlanetProof en certificering van huisvesting en zorgplicht richting medewerkers.
- Actieve bijdrage aan landelijke KRW-doelen, waterkwaliteitsmonitoring en pilots voor onder andere druppelirrigatie en waterbesparing.
- Samenwerking in kennisnetwerken met waterschappen, provincies en kennisinstellingen, o.a. rond zoetwaterbeschikbaarheid en klimaataanpassing.

Wij vragen de gemeente deze ontwikkelingen expliciet mee te wegen. Een goed samenspel tussen gemeenten, provincie, rijk en sector is noodzakelijk om versnippering te voorkomen en ondernemers recht te doen die al fors investeren in duurzaamheid.

Voorzichtigheid met generieke beperkingen en bovenwettelijke eisen. De EU, rijk, provincie, waterschap en gemeenten stellen al eisen die elkaar vaak overtreffen waardoor een stapeling van regels die soms zelfs tegenstrijdig uitpakken

Wij begrijpen de wens tot duidelijke ruimtelijke kaders. Tegelijkertijd kan generieke beperking van bepaalde teelten of teelt ondersteunende voorzieningen leiden tot:

- vermindering van productie van gezond en lokaal voedsel;
- verschuiving van teelten naar minder geschikte locaties wat per saldo nadelig kan zijn voor milieu en landschap;
- onevenredige impact op bedrijven die al verduurzaamd zijn of aan het omschakelen zijn;
- planschade risico’s als gemeentelijke maatregelen niet proportioneel zijn.

De fruitteeltsector onderschrijft het belang van landschappelijke inpassing. TOV kunnen bijdragen aan emissiereductie en waterbesparing. Een "ja, mits"-benadering voor TOV, met maatwerk en kwaliteitscriteria, past beter bij deze realiteit dan generieke zoneringen.

Wij steunen een aanpak gebaseerd op:

- wetenschappelijke onderbouwing en beschikbare risicobeoordelingen;
- gebiedsgericht maatwerk met oog voor bodem- en watercondities;
- koppeling aan certificering en IPM-eisen in plaats van generieke verboden;
- transparante participatie met agrarische ondernemers vanaf het begin;
- duidelijke transitietijd zodat investeringen niet worden ondermijnd. (meerjarige duidelijkheid voor een meerjarige teelt)

Wij denken graag mee over juridische en praktische uitvoerbaarheid, zeker gezien ervaringen elders in het land.

Samen bouwen aan een gezonde en toekomstbestendige fruitteelt/tuinbouw

De fruitteeltsector staat voor gezonde voeding, biodiversiteit, klimaatadaptatie en leefbaarheid op het platteland. Wij nodigen de gemeenteambtenaren en politiek uit voor een werkbezoek aan ons fruitteeltbedrijf om de innovaties en borging in de praktijk te zien.

Met fruitige groet,

Frank van den Broek
Van den Broek Kleinfruit

Sander Bos
Nederlandse Fruittelers Organisatie (NFO)
Directeur